

Radionica o nadzoru prekograničnog prometa otpada s posebnim osvrtom na problem otpadne ambalaže

Zagreb

15.02.2017.

U organizaciji Ministarstva zaštite okoliša i energetike u Zagrebu je održana radionica „Nadzor prekograničnog prometa otpada s posebnim osvrtom na problem otpadne ambalaže“ namijenjena službenicima koji na teritoriju Republike Hrvatske nadziru pošiljke otpada s ciljem jačanja kapaciteta i uspostava što kvalitetnije suradnje svih nadležnih tijela koja sudjeluju u ovim nadzorima.

Na radionici su osim inspektora zaštite okoliša Ministarstva zaštite okoliša i energetike sudjelovali i službenici Ministarstva financija – Carinske uprave, Ministarstva unutarnjih poslova – granična policija i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Ovo je ujedno bila izvrsna prilika da svi sudionici u nadzoru prekograničnog prometa otpadom razmjene iskustva i dobre prakse, ali i da zajednički razmotrimo probleme na koje nailazimo u svakodnevnom radu. Stoga je i program radionice bio koncipiran na način da svatko od uključenih tijela prezentira svoje nadležnosti, uloge, iskustva i probleme na koje nailazi u provedbi i kontroli provedbe propisa.

Također su predstavljena dosadašnja iskustva nadležnih službi kao i zanimljivi slučajevi. Među značajnije teme možemo svrstati problem s otpadnom ambalažom za koju se plaća povratna naknada, budući da je od strane MUP-a zabilježeno više pokušaja ilegalnog unosa te robe u Hrvatsku.

Nastavno na održane prezentacije i diskusiju koja se razvila temeljem tih prezentacija moguće je posebno izdvojiti nekoliko problema:

1. vraćanje ambalaže za koju se dobiva povratna naknada, a dovozi se iz susjednih zemalja (kao što su npr. Bosna i Hercegovina i Slovenija) putem fizičkih osoba i to u količinama koje iznose manje od 20 kg (500 kom PET ili do 1000 kom limenki), te se sukladno odredbama Uredbe br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o otpremi pošiljaka otpada ne smatra pošiljkom otpada. Problem nastaje kada se ova ambalaža vraća uz naknadu, zbog toga jer je na taj način obilježena, a proizvođač, odnosno osoba koja taj proizvod stavlja na tržište za isti nije uplatila naknadu, jer je isti trebao biti stavljen na tržište izvan teritorija Republike Hrvatske. To je ujedno jedan od razloga koji pridonosi značajnim gubitcima FZOEU-a. Ovaj problem nije moguće riješiti na operativnoj razini, nego ga je potrebno rješavati na razini institucija, a jedan od prijedloga je da se analiziraju iskustva drugih EU zemalja i preuzme koncept drugih zemalja s efikasnijim sustavom, a koje je moguće primijeniti na prilike u RH,
2. radno vrijeme inspekcije zaštite okoliša nije prilagođen situaciji na terenu; vrlo često se kamioni s potencijalno ilegalnom pošiljkom otpada zaustave u vrijeme vikenda ili u poslijepodnevnom satima, što je izvan uredovnog vremena inspekcije pa pitanja koja su u nadležnosti mogu biti riješena tek u ponedjeljak ujutro. Slijedom navedenog predloženo je ponovno uvođenje dežurstva za inspektore zaštite okoliša koji rade na području područnih jedinica,
3. promet otpada kroz Neumski koridor, Uredbom o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije promet na ovim prijelazima nije dopušten, ali se de facto svakodnevno obavlja izvoz otpada iz RH u BiH, ovaj problem nije moguće riješiti na operativnoj razini nego je potrebno uključiti više strukture
4. žurno donošenje novog Zakona o održivom gospodarenju otpadom, trenutni Zakon nije usuglašen s odredbama Uredbe br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o otpremi pošiljaka otpada, iako treba voditi računa da se ova Uredba EU provodi direktno,

5. kako postupati u odnosu na fizičke osobe – građane prilikom unosa PET ili metalne ambalaže u Republiku Hrvatsku radi povratne naknade, iako se radi o ambalaži od proizvoda koji nisu stavljeni na tržište na području Republike Hrvatske. Naime, budući da se ova ambalaža označava istovjetno, bez obzira na to da li će proizvod biti stavljen na tržište na području Republike Hrvatske ili je namijenjen izvozu, inspekcija zaštite okoliša kao ni ovlaštene službenici ministarstva nadležnog za carinsku upravu i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, koji su temeljem članka 142. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (N.N. br. 94/13) ovlaštene za obavljanje nadzora nad primjenom ovoga Zakona, nisu u mogućnosti dokazati da li se radi o otpadnoj ambalaži za koju se obračunava naknada za gospodarenje otpadnom ambalažom ili ne,
6. način zbrinjavanja/oporabe otpada koji je oduzet zbog nelegalnog postupanja (npr. prilikom postupanja MUP-a izdana je potvrda o oduzimanju predmeta (predmet kaznenog djela je otpad) - predano ovlašteniku koja gospodari tom vrstom otpada na postupanje - ne zna što je bilo s robom tj. otpadom u slučaju kad je sud odbacio optužbe,
7. koliko su pouzdane informacije kojima raspolaže Fond o količinama ambalaže za koju se dobiva povratna naknada u pogledu stavljanja na tržište na području RH i izvezenih/uvezenih količina,
8. ponovo je pokrenuto pitanje carinskih skladišta, što je također potrebno riješiti s obzirom da se na ista poziva i u nacionalnom zakonodavstvu,
9. MUP je predložio da mu se, radi efikasnosti u postupanju prilikom detekcije ilegalnih radnji od strane fizičkih osoba, dodijele iste ovlasti koje ima i carina temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom
10. žurno potrebno donijeti godišnji plan nadzora prekograničnog prometa otpadom; odredit će se dinamika, mjesta nadzora (granica, oporabitelji, izvoznici); plan se radi za 3 godine, može se revidirati i ranije.